

АДЗІНОКАЯ МАЦІ — ГЭТА НЕ ПРЫСУД

Не плаціце за шчасце сабой

— Незалежна ад таго, чаму вы зараз адзінокая, вельмі важна ўзяць паўзу і засяродзіцца на сваім асабістым жыцці. Бо ёсць роля маці, а ёсць вы як жанчына, — працягвае псіхолаг. — Тут варта факусіравацца на сваіх інтарэсах, хобі, сустрэчах з сябрамі і тымі, хто праявіць разуменне і падтрымае, а не будзе яшчэ больш ціснуць на вас. Вядома, цяжка выхоўваць дзіця адной, стамляешся фізічна і маральна, таму трэба мець тое, што вас падтрымлівае і дае энергію. Калі вам патрэбны адносіны і вы гатовыя да іх, то цудоўна. А ў адваротным выпадку шукайце тых заняткі, якія робяць вас шчаслівай і ўпэўненай. Зразумейце, у чым вашы інтарэсы, акрамя саміх дзяцей.

І, думаю, для нас, жанчын, гэта парада вельмі слушная, бо пазіцыя «я ўсё раблю дзеля дзяцей» аднойчы можа пакінуць за сабой толькі расчараванне. Сын ці дачка вырастуць, а наша адзіночота, перш за ўсё ўнутраная, застаецца з намі. Бясспрэчна, наяўнасць мужчыны (з якога дзіця зможа браць прыклад) важная. Калі ж пакуль вы не гатовыя да новых адносін ці проста не хочаце кагосьці пусіць на сваю тэрыторыю, то такую важную ролю можа выканаць дзядуля, дзядзька, настаўнік у школе, трэнер спартыўнай секцыі ці нават хросны бацька. Галоўнае, не спрабуйце імгненна вырашыць пытанне любой цаной. Самае важнае тут — гэта ваша самаадчуванне. Бо дзеці сцвярджаюць усе нашы эмоцыі. Нікому не патрэбна ахвярнасць, у выніку якой усе будуць незадаволеныя.

— Цудоўна, калі ў мамы складуцца новыя адносіны, але нават калі гэтага не будзе, то не трэба думаць, што дзіця вырасце нейкае непаўнаважнае. Мне здаецца, што асноўная праблема нашых матуль — гэта іх эмацыянальны стан, — дзеліцца Вера Васільеўна. — Калі жанчына паддаецца негатывунаму ўплыву акружэння, то яна пачынае жыць у пастаянным стрэсе, замест таго каб быць

шчаслівай і радавацца свабодзе. Спыніцеся і спытайце ў сябе: як я жыю, якія адносіны мне патрэбны, чаму нешта не складваецца? І ў працэсе, нават калі ёсць праблемы з самаацэнкай, вы зможаце ўбачыць, куды рухацца, і лепш зразумеце сябе.

Нашы людзі знойдуцца

Якія абставіны не змусілі б жанчыну застацца адной з дзецьмі, жыццё працягваецца. І кожная з нас мае права будаваць яго так, як лічыць патрэбным і правільным. Можна, вы тая, хто вырашыў «нарадзіць для сябе», таму што дзіця — гэта ваша мара, а вось жыццё з кімсьці і раздзяляць побыт — зусім не ваш варыянт. Магчыма, вы сышлі ад мужа, таму што зразумелі, што паасобку будзе лепш, чым заставацца разам як чужыя. Галоўнае, каб вы знайшлі ў сабе сілы быць шчаслівай. Вашы погляды на жыццё могуць не супадаць з поглядамі тых, хто побач. А можа нават здарыцца, што такі расклад дасць падставу правесці «рэвізію» свайго кола сяброў і знаёмых. Давайце будзем шчырыя, часам агульныя сябры выбіраюць не вашу кампанію пасля разводу, а замужнія сяброўкі ўвогуле пачынаюць бачыць у вас канкурэнтку... Але нашы людзі застаюцца з намі, і нават мужчына знаходзіцца (калі мы гатовыя яго сустрэць). І прымаюць яны нас з усімі нашымі «абставінамі».

Жанчыне важна, каб побач быў той, з кім можна падзяліцца падзеямі пражытага дня. Разам з тым напрошваецца пытанне, а ці ўдасца новаму чалавеку пабудаваць адносіны з маімі дзецьмі, ці прыме яго сын або дачка? Тут важна даць кожнаму з бакоў час і права выбару. Безумоўна, новыя адносіны могуць складацца па-рознаму, але сур'ёзна настроены мужчына, які любіць жанчыну, гатовы пераадолюваць цяжкасці. Калі гэта ваш чалавек, то ўсё абавязкова складзецца і вы станеце сям'ёй. Галоўнае — размаўляйце і чуйце адно аднаго.

Алена ДРАПКО.

ЗОРНЫЯ АДЗІНОКІЯ МАЦІ

Сярод паспяховых і знакамітых жанчын таксама ёсць прыклады адзіночых маці. Яны жывуць тымі ж праблемамі і клопатамі, што і любая з нас: як выхоўваць, як зарабляць, але разам з тым перакананыя, што дзеці — шчасце.

Шарліз ТЭРОН

Актрыса і прадюсар Шарліз Тэрон не была замужам, аднак гэта не перашкодзіла ёй стаць маці. Жанчына ўсынавіла хлопчыка Джэксана і ўдачарыла дзядульчынку Аўгусту.

У размове з журналістамі актрыса неяк прызналася, што адной выхоўваць дзяцей няпроста, але для яе гэта добры стымул: «Бываюць вельмі складаныя перыяды, напрыклад калі дзеці ў істэрыцы ці яшчэ нешта. І калі ты адна, то напружанне вельмі моцнае. Але з таго моманту, як у мяне з'явіліся дзеці, я ні разу пра гэта не пашкадавала». Часам яе крытыкуюць за нейкія моманты ў выхаванні, але зорная мама не звяртае ўвагі на меркаванні старонніх і працягвае рабіць так, як лічыць правільным. Разважаючы пра мацярынства, Тэрон прызнаецца, што клопат пра дзяцей зрабіў яе вельмі прыземленай і «рэалістычнай».

Сандра БУЛАК

У жыцці Сандры Булак склаўся так, што першае прыёмнае дзіця з'явілася, калі яна разышлася з мужам, даведаўшыся пра яго здрады. Хлопчыка Луі яна ўсынавіла ў 2010-м, а праз пяць гадоў у іх сям'ю прыйшла дзядульчынка Ліла. Актрыса таксама не хавае, што жыццё адзінокай маці не з лёгкіх, але ўсведамленне, што ў яе ёсць сям'я, робіць яе надзвычай шчаслівай. «Сотні тысяч дзяцей гатовыя стаць вам роднымі. Ты назаўсёды становішся маці з той хвіліны, калі прымаеш дзіця і яго любоў», — лічыць актрыса.

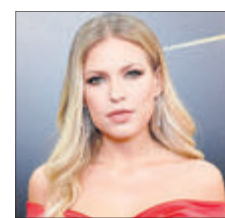

Юлія ВОЛКАВА

Вядомая многім як удзельніца гурта «I.A.T.U.» Юлія Волкава сёння ўжо маці дваіх дзяцей. Спявачка адна выхоўвае сына Саміра і дачку Вікторыю. Аднаму глянцаваму выданню Юлія прызналася, што быць маці — гэта галоўнае ў жыцці жанчыны. Таксама артыстка сказала, што не абмяжоўвае сустрэчы дзяцей з іх бацькамі, але для яе відавочна, што мужчыны сёння не гатовыя да адказнасці.

Рыта ДАКОТА

Маладая спявачка Рыта Дакота пасля разводу са спеваком Уладам Сакалаўскім самастойна выхоўвае дачку Мію. Артыстка, якая актыўна дзеліцца падзеямі ў сваім жыцці з падпісчыкамі ў сацыяльных сетках, неяк напісала, што добрымі бацькамі яна і Улад сталі менавіта пасля таго, як разышліся. Разам з тым Рыта кажа, што сумяшчаць мацярынства і працу — справа не самая лёгкая, даводзіцца шукаць кампрамісы.

Стэрэатып — вораг у бліжнім

Здаваецца гісторыя, калі маёй знаёмай, якая шукала кватэру, адна з гаспадынь напісала: «Жанчына з дзіцем — не паказчык прыстойнасці». У дзяўчыны гэта выклікала спачатку абурэнне і слёзы, а потым мы сшыліся на тым, што няўменне нейкага чалавека бачыць далей за сваё акно — не прычына адчайнасці... Людзей з «багатым жыццёвым вопытам» і жаданнем дзяліцца ім з тымі, хто побач, вакол нас хапае. Праўда, калі па шчырасці, то з узростам пачынаеш такіх добразачліўцаў трымаць на адлегласці.

— У грамадстве звычайна меркаванне такое, што жанчына павінна выхоўваць дзіця з мужам. А калі гэта адзінокая маці, то адразу ў некаторых узнікаюць думкі, быццам нешта з ёй можа быць не так. Усе такія высновы, як правіла, не маюць ніякага пацвярджэння на практыцы, але прысутнічаюць у мысленні людзей. Гэтыя ўстаноўкі, стэрэатыпныя перакананні цягнуцца з мінулага. І якраз адзінокая жанчына вельмі часта сустракаюць на сваім шляху асуджэнне навакольных, — кажа **Вера ПРОХАРЧЫК**, псіхолаг **Мінскага гарадскога цэнтру сацыяльнага абслугоўвання сям'і і дзяцей**. — Таму вельмі важна быць незалежнай ад чужых поглядаў, бо заўсёды знойдзецца калега, бабуля ці яшчэ нехта, хто захаце па папракнуць і выказацца па вашай сітуацыі. Розніца толькі ў рэакцыі на такія

заўвагі — адна паслухае і пойдзе далей, а іншая пачне думаць: «Мабыць, са мной нешта не так». Аднак адзінокай жанчына можа быць не толькі таму, што нарадзіла сама, але і ў выніку разводу альбо гібелі мужа. Якая ні была б прычына, жанчына пачынае вінаваціць сябе ў тым, што яе дзіця расце без бацькі. Разам з тым важна разумець, што пачуццё віны — разрушальнае і мае адмоўныя наступствы. Так, напрыклад, жанчына пачынае зашмат часу ўдзяляць дзіцяці, залішне непакоіцца пра яго або ні ў чым яму не адмаўляе. Як вынік, вялікая рызыка, што дзіця вырасце самастойнае.

У такіх сітуацыях, раіць спецыяліст, вельмі важна засяродзіць увагу на пошуку апоры для сябе, а не падавацца эмоцыям. Ды і ўвогуле, калі жанчына свядома вырашае нарадзіць для сябе, маючы прафесію, працу, то гэта яе выбар і рашэнне. У большасці еўрапейскіх краін такая сітуацыя даўно нармальна і звыклая. А вось у нашым грамадстве жанчыны могуць сустрацца з непаразуменнем і асуджэннем. Бо ў нас лепш быць замужам (нават калі ты нешчасліва ў гэтых адносінах), таму што так прынята. Але ж давайце разважаць, няўжо для дзіцяці лепш бачыць двух сваіх блізкіх людзей няшчаснымі? Ці не сапсуе гэта сцэнарый для яго будучай сям'і?.. Іншая сітуацыя, калі жанчына спрабуе як мага хутчэй пабудаваць новыя адносіны, зноў жа па прычыне «дзіцяці патрэбен бацька», а не таму што гатовая да новага ў сваім жыцці.

КАБ СПРАВИЦА З БЕДНАСЦЮ

Трэба пашыраць сістэму сацыяльнай абароны

мільёны дзяцей аказаліся ў беднасці, — заявіла **выканаўчы дырэктар ЮНІСЕФ Генрыета ФОР**. — Тыя сям'і, што ўжо спраўляліся з цяжкім становішчам, зноў у бядзе, а некаторыя сутыкнуліся з такімі праблемамі, якіх не ведалі раней. Найбольшую трывогу выклікае тое, што мы пакуль бліжэй да пачатку гэтага крызісу, чым да яго канца.

Эксперты адзначаюць: грашовыя даходы сям'яў, безумоўна, важныя, але яны даюць толькі частковае ўяўленне аб становішчы. Каб зразумець увесь маштаб беднасці, неабходна прааналізаваць усе праблемы, з якімі сутыкаюцца дзеці з уразлівых слаёў насельніцтва, — ад медыцыны і адукацыі да водазабеспячэння і жыллёвых умоў. У ААН лічаць, што толькі паляпшэнне паказчыкаў ва ўсіх гэтых кірунках дапаможа ліквідаваць шматаспектную беднасць.

Да таго ж справіцца з беднасцю сярод дзяцей не ўдасца без спецыяльных праграм сацыяльнай абароны, належнай падаткова-бюджэтай палітыкі, павышэння занятасці

бацькоў і прадастаўлення ім аплатных водпускаў па доглядзе за дзіцем.

Асабліва ўвага ў новым даследаванні аддадзена праблеме няроўнага доступу дзяцей да новых тэхналогій. Сёння гэта перашкаджае атрыманню адукацыі.

— Дзеці, пазбаўленыя магчымасці вучыцца, з большай верагоднасцю стануць ахвярамі прымусовай працы або ранняй шлюбаў, — лічыць **генеральны дырэктар Міжнароднага альянса «Выратуем дзяцей» Інгер ЭШЫНГ**. — Мы не можам дазволіць цэламу пакаленню дзяцей стаць ахвярамі гэтай пандэміі. Урады і міжнародная супольнасць павінны распачаць неабходныя дзеянні.

Кіраўнік ЮНІСЕФ заклікала ўрады аддаваць першачарговую ўвагу найбольш маргіналізаваным сям'ям, пашыраць сістэму іх сацыяльнай абароны, у тым ліку забяспечваць грашовыя выплаты, наладжваць дыстанцыйнае навучанне, гарантаваць дзецям медыцынскую дапамогу і забяспечваць іх школьным харчаваннем.

Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.

Праз пандэмію COVID-19 у свеце рэзка ўзраста колькасць дзяцей, якія жывуць у беднасці — апошня вымяраецца не толькі грашовымі даходамі, але і магчымасцю вучыцца, лячыцца і мець дах над галавой. Пра гэта гаворыцца ў новым даследаванні, праведзеным пад эгідай Дзіцячага фонду ААН (ЮНІСЕФ), паведамляе Цэнтр навін ААН.

Даследаванне было падрыхтавана ЮНІСЕФ і арганізацыяй «Выратуем дзяцей». Яно паказала адно з сур'ёзных наступстваў пандэміі COVID-19 — рост колькасці дзяцей, якія жывуць ва ўмовах так званай шматаспектнай беднасці. Зараз такіх каля 1,2 млрд, а гэта на 150 млн больш, чым да пандэміі.

Пры аналізе шматаспектнай беднасці выкарыстаны даныя з 70 краін. Яны датычыліся доступу да адукацыі, аховы здароўя, жылля, харчавання, санітарыі і вады. У папярэднім аглядзе, праведзеным у гэтых краінах яшчэ да пандэміі, было ўстаноўлена: каля 45 % дзяцей пазбаўлена доступу па меншай меры да адной з гэтых выгод. Аднак новыя даныя паказваюць, што сітуацыя толькі пагоршылася і ў найбліжэйшыя месяцы стане яшчэ цяжэйшай.

— З-за COVID-19 і мёрзотаў, уведзеных, каб прадухіліць яго распаўсюджванне,